

ВИБОРИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ - 2012

ПАМ'ЯТКА щодо зберігання виборчих бюлетенів, опломбування виборчих скриньок та пересилання оригіналів протоколів про результати виборів

I. ЗБЕРІГАННЯ ВИБОРЧИХ БЮЛЕТЕНІВ

ВИМОГИ ЗАКОНУ

Відповідно статті 82 Закону України «Про вибори народних депутатів України» від 17.11.2011 № 4061 (далі Закон), виборчі комісії забезпечують збереження й охорону виборчих бюлетенів, отриманих від Центральної виборчої комісії. Виборчі бюлетені зберігаються у приміщенні окружної виборчої комісії в сейфі (металевій шафі або окремій кімнаті), який (яка) **опечатується стрічкою** з проставлянням на ній підписів усіх присутніх на засіданні членів комісії та печатки комісії. Сейф (металева шафа або окрема кімната) постійно (до передачі виборчих бюлетенів дільничним виборчим комісіям) перебуває під охороною працівника органів внутрішніх справ України. У разі виявлення пошкодження стрічки, якою було опечатано сейф (металеву шафу), або невідповідності підписів чи печатки на ній, голова дільничної виборчої комісії негайно повідомляє про це органи внутрішніх справ України та окружну виборчу комісію. Після цього голова комісії невідкладно відкриває сейф (металеву шафу) та виймає наявні у ньому виборчі бюлетені. Члени дільничної виборчої комісії перевіряють виборчі бюлетені, зокрема щодо відповідності номерів округу та виборчої дільниці, наявності відбитка печатки цієї дільничної виборчої комісії, після чого перераховують виборчі бюлетені окремо по загальнодержавному та одномандатному виборчих округах. Дільнична виборча комісія складає акт (акти) про виявлені ознаки відкриття сейфа (металевої шафи) та (у разі виявлення) про невідповідність кількості виборчих бюлетенів. Зазначений акт (акти) складається за формою і в порядку, передбаченими частиною восьмою статті 35 цього Закону.

КОМЕНТАРІ ФАХІВЦІВ

Паперова стрічка не є ефективним засобом опечатування (як і пластилін та свинець), особливо, якщо вона наклеєна звичайним канцелярським клеєм або клеєм ПВА. Для недопущення несанкціонованого доступу до бюлетенів, рекомендуємо використовувати клей «Момент супер». Крім того, можна додатково опечатати приміщення, сейф або шафу з бюлетенями спеціальними **НОМЕРНИМИ ПЛОМБАМИ-НАКЛЕЙКАМИ**, які неможливо зняти без видимих слідів. На таких наклейках також можна робити надписи (ставити дату й підпис) кульковою ручкою.

II. ОПЛОМБУВАННЯ ВИБОРЧИХ СКРИНЬОК

ВИМОГИ ЗАКОНУ

Стаття 84 (Підготовка до голосування) передбачає: «Після огляду кожної виборчої скриньки вона **пломбується** або, у разі неможливості, **опечатується печаткою** дільничної виборчої комісії». Після пломбування або опечатування останньої виборчої скриньки і вкидання до неї контрольного листа та встановлення стаціонарних (великих) виборчих скриньок на відведені для них місця, приміщення для голосування вважається готовим до проведення голосування.

При організації голосування виборців за місцем перебування (стаття 86) «Голова дільничної виборчої комісії видає визначеним членам виборчої комісії витяг із списку виборців, складений відповідно до частини другої цієї статті, та **опломбовану або опечатану** переносну виборчу скриньку, в яку при цьому опускає контрольний лист».

Стаття 90 (Порядок відкриття скриньок та підрахунку виборчих бюлетенів): «дільнична виборча комісія перевіряє цілісність пломб або печаток на виборчих скриньках, у разі виявлення на виборчих скриньках пошкоджень пломб або печаток чи інших пошкоджень, які порушують цілісність виборчої скриньки, дільнична виборча комісія складає про це акт за формою та в порядку, передбаченими частиною восьмою статті 35 цього Закону, із зазначенням характеру виявлених пошкоджень». «Виборчі бюлетені з пошкодженої виборчої скриньки виймаються по одному без їх перемішування».

КОМЕНТАРІ ФАХІВЦІВ

При «пломбуванні виборчої скриньки» використовують **номерні пластикові пломби підвищеного захисту**, які відповідають вимогам конструкції виборчих скриньок. Центрвиборчком забезпечив дільничні комісії такими виробами з розрахунку 2 пломби на кожну скриньку. Зберігання пломб до використання необхідно забезпечити без можливості доступу до них сторонніх осіб. При відсутності таких пломб використовується паперова стрічка з печаткою комісії (див. коментар до розділу I). При огляді пломби перед розкриттям скриньки необхідно пересвідчитись не тільки у непошкодженні пломби, а й у відповідності номеру пломби, її кольору та конструкції.

III. ПЕРЕСИЛАННЯ ОРИГІНАЛІВ ПРОТОКОЛІВ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ВИБОРІВ

ВИМОГИ ЗАКОНУ

Стаття 91: «Перший і другий примірники протоколів дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та в одномандатному окрузі... запаковуються до **пакетів зі спеціальною системою захисту** у порядку, встановленому частиною шостою статті 87 цього Закону». «Пакети з протоколами дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці... невідкладно після закінчення засідання виборчої комісії доставляються до окружної виборчої комісії».

Стаття 95 (Встановлення підсумків голосування у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу): «Перший примірник протоколу окружної виборчої комісії про підсумки голосування у загальнодержавному окрузі... окружна виборча комісія транспортує до Центральної виборчої комісії».

КОМЕНТАРІ ФАХІВЦІВ

Пакети для пересилання протоколів також централізовано доставляються до окружних та дільничних комісій та зберігаються разом з пломбами. Пакети мають унікальний номер та конструкцію, яка унеможливує їх підміну, несанкціоноване відкриття та повторне запечаткування (тому вони іноді називаються **сейф-пакетами**). При відкритті пакета необхідно пересвідчитись у відповідності номера (що знаходиться під прозорим клапаном), наявності надпису «ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ», відсутності ознак пошкодження (цілісність мікрошрифту, швів та клапану).